

השגחה פרטית

וואונדערליכע 'השגחה פרטית' מעשיות פון היינטיגע צייטן - דערציילט אויף דער השגחה פרטית האטליין

פרשויות דברים - ואתחנן תשפ"ב ♦ עלון מס': 95

די וועקענטליכע השגחה

פארוואס פונקט ביי מיר איז עס געשען?

מיט א שטיק צייט צוריק האב איך זיך באגעגענט מיט א איד וואס מוטשעט זיך נעבעך מיט א קינד וואס איז ליידער אראפ פון וועג. איך מיין אז עס איז איבריג אויסצושמועסן די צער פון אזא איד. דער טאטע'ס הארץ גייט אויס פון צער. וואס וויל דען דער טאטע פון אים? ער וויל בסך הכל אז זיין קינד זאל זיין ערליך? אז זיין קינד זאל זיין א ירא שמים, אן עובד השם, און עס גייט אים נישט.

פון צייט צו צייט לאזן אידן איבער די שאלה אויפ'ן האטליניע. מען וויל וויסן וואס האט מען צו טון אין אזא צייט? א איד לערנט זיך אויס מקבל צו זיין דער דין באהבה, צו זאגן אויף יעדער זאך וואס עס באטרעפט אים אויף די וועלט, כל מה דעביד רחמנא לטב עביד? אבער קעגן אזא צער וואס קען ער דען זאגן? א מענטש טרייסט זיך אז א צער אויף די וועלט וועט אים אראפנעמען פון דער צער לעולם הבא, אבער דא ביי די צער, שפירט ער די פארקערטע! ביי אזא צער שפירט דער מענטש אז עס וועט אים אוועקנעמען פון עולם הבא?

דערציילט ווייטער דער טאטע: ווען די צרה האט מיר באטראפן בין איך געגאנגען צו א גרויסער איד וואס איז עוסק אין מחזור זיין אידן בתשובה, און אים געבעטן חיזוק. צו מיין וואונדער האט ער מיר דערציילט אז אויך ער האט מיטגעמאכט אזא צרה.

"איך דארף נישט דערציילן וואס דאס איז", האט דער איד אים דערציילט, אבער מינה וביה האט ער צוגעלייגט אז ווען ער האט מיטגעמאכט דער פקל האט ער געהאט א שטיקל תביעה. "איך בין דא עוסק טאג און נאכט מקרב צו זיין אידן צום רבוש"ע - וויאזוי קען זיין אז ביי מיר זאל אזאנס געשען?"

און דער באשעפער האט מיר אריינגעשיינט די תשובה. עס האט ביי מיר אויפגעליצט א טיפזינדיגער געדאנק.

דער איד האט עס אויסגעשמועסט: "מיר ווייסן אז קיין איין זאך קומט נישט אראפ אויף די וועלט אן וואס מען זאל מתפלל זיין אויף דעם, די תפילה איז ממשיך די שפע און די זעלבע זאך איז דא אויך", האט ער אנגעהויבן זאגן.

דער רבוש"ע האט אסאך קינדער וואס זענען ליידער אראפ פון וועג. אויך אסאך איז דא וואס דאווענען אבער אויף אסאך איז ליידער נישטא ווער ס'דאוונט און מען דארף דאך דאווענען אויף זיי אויך, ווייל אויב מען וועט נישט דאווענען אויף זיי וועט נישט זיין קיין המשכה, אז זייערע נשמות זאלן זיך קענען צוריקקערן צו עבודת השם.

וואס טוט השי"ת? ער מאכט אז די צרה זאל קומען אויף ערליכע אידן און זיי זאלן דאווענען אויף די קינדער און זייערע תפילות און טייכן טרערן נעמט השי"ת און ברענגט צו די הונדערטע פארלירענע נשמות. "ווען מיר וועלן ארויפקומען אויף יענער עולם וועלן מיר איינזען וויפיל נשמות אונזערע תפילות און טייכן טרערן האבן צוריקגעברענגט", האט דער איד געזאגט.

האט דער איד ווייטער דערציילט אז אין די רגע וואס ער האט געכאפט די נקודה האט ער אנגעהויבן מתפלל זיין פאר די אלע אידן. ביי יחזקיהו בתשובה לפניך, האט ער מער נישט געבעטן נאר אויף זיך און נאר אויף זיין טאכטער, נאר אויף יעדע פארלירענע נשמה, פון די וואס לערנען אין די פרייע שולעס, אין די קיבוצים, אז השי"ת זאל אויפדעקן זייער פונק, אז זיי זאלן זיך צוריקקערן צו עבודת השם.

האט דער איד דערציילט אז מיט די יארן האט דער וואונדער פאסירט, זיין טאכטער איז געווארן א שלימות'דיגע בעלת תשובה, זי האט אויפגעשטעלט אן אידישער שטוב. "אבער", האט דער איד אויסגעפירט, "איך האב נישט אויפגעהערט צו דאווענען פאר זיי, נאך ביז היינט, בין איך ממשיך מיט די תפילות אויף זיי, צו בעטן אז השי"ת זאל זיי מקרב זיין לאבינו בשמים. האט דער טאטע פון דער געגליטשטער קינד אויסגעפירט, אז דער געדאנק האט אים געגעבן כח, מיט דעם האט ער פארשטאנען אויף למפרע דער כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, אויך ביי אזעלכע זאכן.

א גוט שבת, פינחס שפר

דברים שבלב

אויסצויגן פון די שיעורים אין 'שער הבטהון' פון ספר חובת הלבבות

א 'ווייטע' סיבה מיט א 'נאנטע' סיבה

איינגעפלאנצט אין די ערד, אז די וואסער זאל קענען אנקומען צו אונז אין שטוב, ווייסט אז אויך היינט גייט ער אריבער א גרויסער פראצעדור און מעגליך אז די היינטיגע וואסער רערן איז נאך מער קאמפליצירט ווי די אמאליגע.

מיט די נקודה געבט דער רבי צו פארשטיין אז נישט אלעמאל איז פאר'ן מענטש קלאר וויאזוי איין זאך איז געבינדן מיט די אנדערע. אסאך מאל זעט אויס ווי איין זאך איז זייער ווייט פון די צווייטע, אבער אלעס איז איין גרויסער רעדל וואס דרייט זיך, אלעס איז געבינדן מיט'ן צווייטן, יעדער זאך שלעפט נאך די צווייטע, אמאל איז די סיבה א נאנטע, אמאל איז עס א ווייטער.

דערויף האט חנה געזאגט אין איר תפילה [שמואל א. ב.] ולו נתכנו עלילות, אז אלעס גייט מיט סיבות אויף סיבות.

דער חינוך [מצוה רמ"א] שרייבט איבער די עבירה פון קנאה, אז דער שורש דערפון איז אז דער מענטש זאל אריינעמען אין קאפ אז אלעס וואס וועט אים באטרעפן מטוב ועד רע קומט פון דער בורא כל העולמים, נישט פון דער מענטש וועלכער האט אים געטשעפעט.

און ווי שטערקער מען וועט לעבן מיט דער געדאנק אז אלעס קומט פון אויבן, אז גארנישט געשעט נישט אליין, וועט דער בין אדם לחבירו ארויפגיין א דרגה, עס וועט אונז ווערן גרינגער צו קענען מוחל וסולח זיין, מיר וועלן זיך ווייניגער רעגן און ווערן אנטוישט ווייל מיר וועלן זיך דערמאנען אז כי היתה סיבה מאת השם און אז אלעס דא אויף די וועלט איז אונז צו טון גוטס.

[ארויסגענומען פון שיעור 51-52 אין שער הביטחון]

אז מען וועט זיך מתבונן זיין אין די בריאה אין וואס מיר לעבן, וועט מען זייער שנעל אנקומען צו די אנערקענונג אז יעדער זאך אויף די וועלט גייט אריבער א פראצעדור ביז ווען מיר קענען עס נוצן.

ביי געוויסע זאכן איז עס א קורצער פראצעדור, ביי אנדערע זאכן איז עס א לענגערע פראצעדור.

אין די פינפטע הקדמה וואס דער רבי מאכט אין פרק ג' ברענגט דער רבי אראפ א ביישפיל צו די סיבות. דער רבי צונעמט די נושא פון וואסער. ער זאגט אז ווען א מענטש טרינקט וואסער דארף ער טון א פעולה דערוועגן. צומאל וועט די פעולה זיין א ווייטע פעולה, צומאל וועט עס זיין א נאנטע פעולה.

אין די אמאליגע יארן, שמועסט ער דארט אויס, פלעגט מען אנשעפן וואסער פון א ברונעם, אבער אזוי ווי דער ברונעם איז געווען טיף, פלעגט מען נעמען א כלי און די כלי האט מען צוגעבינדן צו א שטריק און די שטריק פלעגט מען צובינדן צו א בהמה, און די בהמה האט געשלעפט די שטריק און די שטריק האט געשלעפט די כלי און די כלי האט געשלעפט די וואסער.

זאגט דער רבי דערויף אז די כלי איז די נאנטע סיבה אבער די בהמה וואס שלעפט די כלי איז די ווייטע סיבה.

אבער אפילו אז עס איז די ווייטע סיבה, אבער אויב די בהמה וועט דורכפאלן און נישט קענען שלעפן די שטריק, וועט די שטריק נישט שלעפן די כלי, וועט די וואסער נישט אנקומען צו איר ציל.

אין די היינטיגע וועלט זעט עס אויס אסאך פשוט'ער. מיר האבן וואסער אין דעם ברונעם אבער ווער עס זעט וויאזוי די וואסער קומט אן צו אונז, און די גרויסע און שטארקע רערן וואס ווערן

די שיעורים ווערט ארויפגעלייגט דורכאויס די וואך - מען קען עס הערן ביי נומער 4 [מאן אויסוועלן די שפראך וואס איר ווילט הערן]

ניסיון שבכל יום

וואונדערליכע השגחה פרטית געשיכטעס דערציילט אויף די השגחה פרטית האטליין

וויאזוי א איד - מאכט חתונה זיינע קינדער

א לעבן פון שוואוילטאג אויף מיין חשבון און אויפן חשבון פון נאך אנדערע אידן, וואס האבן געטון די זעלבע טעות וואס איך האב געטון. איך האב זיך געטראפן צוויי וואכן פאר די חתונה מיט א ליידיגער טאש, די קאסע איז אינגאנצן ליידיג.

איך האב געקענט אנהייבן צו שרייען אויף אים, אדער אים רופן צו דין תורה, אבער בחסדי שמים האט מיר השי"ת אריינגעשיינט פון הימל אז עס איז א נסיון! אז פון הימל וויל מען מיר ווייזן אז טראץ וואס א מענטש מעג מאכן השתדלות און אפשפארן געלט פאר חתונה מאכן די קינדער, מיינט עס אבער נישט, אז פון די געלט וועט ער למעשה חתונה מאכן זיינע קינדער.

אין יענע שווערע מינוטן איז מיר צוגיין געקומען די לימודים וואס איך האב קונה געווען ביי מיין זיידע ומורי ורבי רבי אביגדור מיללער זצ"ל און אויך פון מיין רבי מאיר סאלאווייטשיק זצ"ל.

ביי ביידע פון זיי האב איך געלערנט, נישט נאר במח, נאר אויך בלב, אז א מענטש געבט זיך נישט א ריר אויף די וועלט, נאר אויב מען איז פריער מכריז דערויף למעלה און יעצט בעת הנסיון, זענען ארויפגעקומען צו מיר די אלע ווערטער און געדאנקען.

איך האב אראפגעלייגט די טעלעפאן און אויפגעהויבן מיינע אויגן למעלה זאגנדיג, רבונו של עולם! דו ביסט דא מיט מיר! העלף מיר אז איך זאל זיך שטארקן! איך וויל זיך נישט שפירן פארלוירן און פארזאגטען, ווי דער יצר הרע וויל אז איך זאל זיך שפירן! איך וויל שפירן דיין שטארקער האנט, איך וויל קענען זיך אנלאזן אויף דיר, דו האסט דאך אלעס געוואוסט און עס איז ביי מיר נישט קיין צווייפל אז אלעס וואס איך דארף צו די חתונה, האסטו שוין אנגעגרייט פאר מיר פריער.

און עס איז טאקע געווען אזוי קלאר ביי מיר אין יענער מינוט. אויך שטעטער, ווען די פרשה האט אויפגעפלאצט ביי אנדערע און דער גאס האט אנגעהויבן צו רעדן אז דער יעניגער האט בארויבט דעם עולם און געפרעגט וואס כ"גיי טון דערצו. צי איך גיי עפעס טון? האב איך זיי געזאגט, אז איך גיי גארנישט טון, אזוי וויל דער באשעפער און איך בין עס מקבל באהבה.

די אידן האבן עס נישט געקענט פארשטיין. אסאך פון זיי זענען געווען זיכער אז אויב איך זאג אזוי איז זיכער אז איך האב כאטש צוריקבאקומען מיין חלק, אבער איך האב זיי קלארגעשטעלט איינמאל און נאכאמאל אז זיי לעבן אין א טעות, איך האב גארנישט באקומען, איך בין פונקט ווי זיי געבליבן אויסגעשפילט, אבער איך האב באשלאסן אז אויב דאס איז דער רצון השם נעם איך עס אן באהבה.

"און אז איך וועל זיך רעגן און עסן די געזונט וועל איך צוריקהאבן די געלט?" האב איך זיי צוריקגעפרעגט.

עס איז געווען צווישן זיי אזאנע וואס האבן געוואלט גיין אין געריכט, אבער איך האב גע'טענה'ט אז דאס איז נישט אויסגעהאלטן על פי תורה.

די טעג זענען געלאפן, די חתונה פון מיין טאכטער איז געקומען צוגיין. מיין טאכטער האט חתונה געהאט בשעה טובה ומוצלחת! און איר ווילט זיכער וויסן וויאזוי איך האב געהאט געלט צו די חתונה?

ביי מיין ערשטער טאכטער האב איך זיך אונטערגענומען צען יאר קעסט. איך האב געזאגט פאר מיין מחותן אז איך קען אים נישט געבן די געלט פאראויס, אבער וואס איך האב צוגעזאגט, וועל איך געבן בעז"ה.

מיין ווייב האט געוואלט וויסן פון וואו וועל איך נעמען די געלט? איך האב איר געזאגט אז איך בין נישט באזארגט, דער באשעפער ווייסט אז איך דארף עס האבן, ער וועט שוין זארגן פאר מיר.

און, ברוך השם, איך קען זאגן, אז איך האב געקענט שטיין אין מיין התחייבות על צד היותר טוב.

א יאר איז פארביי און עס איז געשלאסן געווארן א פרישער שידוך ביי מיר אין שטוב. דער צווייטער מחותן איז געקומען צוגיין מיט קלארע פאדערוגען. ער האט געזאגט אז זיין זון איז א תלמיד חכם, ער קען פיין לערנען און ער וויל אז נאך די חתונה זאל ער קענען זיצן און לערנען אומגעשטערט.

"איך וויל נישט אז דו זאלסט מיר זאגן אז עס גייט זיין גוט! און מיר פארקויפן אמונה ובטחון! איך וויל זען די געלט אויפ'ן טיש! איך וויל אז נאך פאר די חתונה זאלסטו אראפלייגן אויפ'ן טיש הונדערט טויזנט

די היינטיגע מעשה וואס מיר גייען דא בעזר השם שילדערן, איז נישט אן איינצעלער געשעעניש וואס האט זיך אמאל אפגעשפילט, עס איז א לעבנסגעשיכטע וואס דער חשוב'ער ראש הישיבה הרה"ג רבי ישראל בראג שליט"א, דער ראש הישיבה פון די ישיבה 'תפארת אביגדור' אין קליוואלאנד, שילדערט.

דער חשוב'ער ראש הישיבה שליט"א איז אן אייניקל פון דער בארימטער צדיק רבי אביגדור מילער זצ"ל, און ווי ער שילדערט אין די געשיכטע האט ער פון אים געשעפט אסאך חלקים פון זיין שטוינענדע לעבנסגעשיכטע וואס מיר וועלן שילדערן דא.

דער חשוב'ער ראש הישיבה שליט"א איז מקדים איידער ער הייבט אן שילדערן זיין געשיכטע אז דער ציל מיט די געשיכטע איז אריינצוברענגען חיזוק אין יעדן איד אין די וועלט, אז מען זאל וויסן און אנערקענען אז מיר זענען צוגעבינדן צו א גרויסער קוואל, אז ווער עס לעבט מיט אמונה און בטחון, זעט ישועות גדולות, אז ער ווערט העכער די טבע און אויב מיינט איר אז דאס איז שיינע דיבורים, לאמיר ענק מיטטיילן אז עס איז ממש אזוי.

מיין היינטיגער ערציילונג רירט אן איינס פון די מערסט פארצווייגטע סוגיות וואס יעדער איד גייט אריבער אין זיין לעבן, און דאס איז די סוגיא פון חתונה מאכן די קינדער.

יעדער פון אונז ווייסט אז די סוגיא פון חתונה מאכן די קינדער איז א שווערע און א פארצווייגטע זאך, און ווי שווער עס איז אין אויסלאנד איז עס נאך שווערער אין ארץ ישראל.

עס איז היינט ליידער א מציאות אז אסאך מחותנים קומען אן צו די חתונה צוגעלייגט און פארזאגטען צוליב די שווערע חובות וואס הויערט אויף זייערע קעפ. אנשטאט אז זיי זאלן זיך קענען פרייען מיט די שמחה זענען זיי מלא דאגה, און טאקע צו די מחותנים ווענד איך זיך, צו זיי וויל איך רעדן, פאר זיי וויל איך דערציילן די וואונדערליכע געשיכטע וויאזוי איך האב זוכה געווען חתונה צו מאכן מיט אפענע סייעתא דשמיא.

לאמיר אנהייבן מיט דעם אז פון הימל האט מען מיר מזכה געווען מיט צען לעכטיגע אידישע טעכטער. די טעכטער זענען חוץ די טייערע זין וואס איך האב באקומען במתנה. וויסענדיג אז אויב וויל מען זוכה זיין צו א חתן א תלמיד חכם, פאדערט זיך אז מען זאל אראפלייגן גרויסע געלטער ביי די חתונה, האב איך באשלאסן צו זיין דער 'חכם הרואה את הנולד' און מידי חודש בחודשו האב איך אנגעהויבן אוועקלייגן געלט אין די זייט, גלייבנדיג אז דאס וועט מיר העלפן.

ווען עס האט זיך אנגעזאמלט א לייטישע סומע, וועלכער איז באשטאנען פון שווערע הונדערט טויזנטער דאלארן, האב איך, וועלענדיג אז זיי געלט זאל וואקסן, אריינגעלייגט די געלט ביי א איד, וואס איז עוסק אין אינוועסטירונגען און אים געבעטן ער זאל אינוועסטירן די געלט אין גוטע געשעפטן אז אין דער טאג וואס כ"דארף עס האבן, זאל עס זיין צו די האנט.

די יארן זענען געלאפן. דער גליקליכער און לאנג דערווייטערטער טאג איז אנגעקומען. מיין טאכטער איז בשעה טובה ומוצלחת געווארן א כלה.

שוין ביי די שידוך, האב איך זיך ערלויבט צו נעמען דער בעסטער בחור אין שטאט, מיט'ן חשבון אז איך האב דאך אוועקגעלייגט געלטער אין די זייט.

דער טאג פון די חתונה האט זיך דערנענטערט און כ"באקום א טעלעפאן קאלל פון דער איד, ביי וועמען איך האב אינוועסטירט די געלט.

דער איד פריעגט מיר צי איך זיך אדער כ"שטיי?

"איך קען שטיין אויך", האב איך אים גענטפערט אויף זיין שאלה שמעקנדיג אז עס איז נאר דער אנהייב פון א שרעקעדיגע בשורה.

"וואס ווילסטו מיר זאגן?" פריעג איך אים.

"איך וויל דיר זאגן אז די אלע געלטער וואס דו האסט אריינגעלייגט ביי מיר איז נישט דא!"

"וואו איז עס?" האב איך געוואלט פארשטיין.

איך בין געווען זיכער אז ער האט געמאכט א שלעכטער געשעפט, אבער ווי טיפער איך בין אריין אין דעם שמועס, האב איך איינגעזען אז עס איז ממש נישט דאס, ער האט פשוט אויסגעפאטשקעט די געלט וואס איך האב אים געגעבן, ער האט געלעבט

"אה, דו ביסט עס", האט ער געזאגט און אנגעהויבן שפינען די געשיכטע וואס דא זענען געווען.

ער האט מיר דערציילט אז מיט עטליכע מאנאטן צוריק האבן זיי זיך אריבערגעצויגן אן אפיס און אין גרייטונג פון זיך ציען האבן זיי געמאכט סדר אין זייער אפיס און זיך באגעגענט מיט א דאקומענט וואס איז געלעגן ביי זיי פאר א שטיק צייט. די רעדע איז געווען פון א געשעפט וואס א איד האט געמאכט מיט זיי מיט עטליכע יאר צוריק. דער איד האט געמאכט אן אינוועסטמענט און ער האט זיך בשעתו אויסגענומען אז ער וויל אז די ריווח פון דעם געשעפט זאל גיין פאר זיין רבי, ר' ישראל בראג פון קליוולאנד.

דערביי האט ער מיר געגעבן דיין אדרעס און עס געהייסן אפשיקן צו דיר. די בריוון איז געלעגן ביי מיר פיר יאר. איך האב פארגעסן דערפון און יעצט האב איך זיך דערמאנט אין דעם. אז איך האב זיך דערמאנט אין דעם האב איך אנגעהויבן בודק זיין וואספארא רווחים די עסק האט דעמאלטס אריינגעברענגט. איך האב בודק געווען און צום ערשט האב איך געטראפן אז די פארדינסטן זענען געווען צוואנציג טויזנט דאלער, דאלער און דיר אפגעשריבן א טשעק פון צוואנציג טויזנט דאלער, אביסל שפעטער האט איך נאכאמאל בודק געווען און געטראפן אז די פארדינסטן זענען נאך צוואנציג און דיר געשריבן א צווייטער טשעק און אביסל שפעטער האב איך נאכאמאל בודק געווען און געטראפן אז עס קומט דיר נאך צוואנציג און דאס איז דער באדייט פון די דריי טשעקן.

איך בין געווען שאקירט! אומגלויבליך! איך שטיי און טראכט דא פון וואו די געלט וועט אנקומען צו מיר, און דא ווער איך געוואוייר אז השי"ת האט שוין גע'דאגה'ט פאר מיר לענגאויס דער גאנצער וועג, און גורם געווען אז עס זאל ליגן גרייט פאר מיר גרייטע טשעקן און מען זאל זיך דערמאנען אין זיי צוויי וואכן פאר די חתונה.

אומגלויבליך! איך האב קלאר געזען אז עס איז נישטא וואס צו דאגה'נען.

די דערמאנטע געשיכטעס זענען נאר פון די ערשטע צוויי קינדער, אבער זיי האבן ממשיך געווען אויך שפעטער ביי די איבריגע קינדער, ווען ביי יעדער קינד איז געווען כהנה וכהנה סיפורים, וואס יעדער סיפור שטייגט איבער די פריערדיגע פילפאכיג.

איך וויל ענדליך מיט א ווארט פאר יעדן טאטן און פאר יעדן מחותן וואס גייט חתונה מאכן זיין קינד!

איינס פון די טעותים וואס מיר מאכן כסדר איז אז עס איז אונזערע קינדער און אונזער געלט. עס איז א טעות! די קינדער זענען נישט אונזערע קינדער! די געלט איז נישט אונזערע געלט! דער באשעפער וויל אונז פשוט מנסה זיין! מיר זענען נאר שלוחים און א שליח דארף נישט דאגה'נען, דער משלח נעמט געמט אחריות!

ווען דער שליח רעדט זיך איין אז ער קען עפעס, זאגט אים דער משלח, נו, ווייסט וואס, לאמיר זען וואס דו קענסט!

איך האב געזען בחוש וויאזוי השי"ת האט גערעדט צו מיר און געזאגט, דו דארפט נישט פארן קיין אמעריקע, דער זעלבער באשעפער איז דא אין אמעריקע און ער דאגה'ט פאר אונזערע קינדער פאר אלעס. פאר עסן, שכר לימוד, קליידונג פאר ווינטער און פאר זומער און צי וועט ער נישט דאגה'נען אז מיר זאלן קענען חתונה מאכן די קינדער, ווען ער וויל אז מיר זאלן חתונה מאכן די קינדער.

משל למה הדבר דומה:

צו א מאמע וואס לאדענט איין איר קינד אויף א שבת און דער קינד קלינגט איר אן פרעגן צי זי איז זיכער אז עס דא גענוג טשאלנט? און ווען דער מאמע זאגט אים אז יא, עס איז דא גענוג, פרעגט ער נאכאמאל און נאכאמאל צי עס איז טאקע דא.

די מאמע קען אים נישט פארשטיין. זי זאגט פאר'ן קינד: דו עסט שוין דא צענדליגע יארן, צי האט דיר אמאל געפעלט דיין פארציע טשאלנט? די זעלבע איז מיט אונז, דער באשעפער לאדענט אונז איין אויף די חתונה פון זיינע קינדער! צי וועט ער אונז אריינברענגען אין א ליידיגער זאל? און בכלל, אז מען קוקט פון א השתדלות קוק-ווינקל וואס איז שייך השתדלות ווען מען רעדט פון אזעלכע גרויסע געלטער? צי קען איך דען אויסצאלן אזעלכע געלטער? מען קען איין זאך טון, און זיך אנפולן מיט זעק פון אמונה און זיך מתחבר זיין צו די מעיין פון ישועות.

איך ווינטש א גאנצער שמחה ביי ענקערע!

בטחו בהשם והרנינו כל ישרי לב.

דאלער!"

איך האב אים בארואיגט זאגנדיג אז נאך פאר די חתונה וועט ער זען די געלט אויפ'ן טיש.

נאר נאכדעם וואס איך האב אים געגעבן מיין פערזענליכער פארשפרעכונג אז די געלט וועט זיין, האבן מיר באשטימט די חתונה. "דו געדענקסט? נאך פאר די חתונה?"

איך האב אים בארואיגט, אז ביז צום לעצטן פרוטה וועט עס זיין נאך פאר די חתונה.

מיין בני בית האט מיטגעהאלטן די גאנצע ענטוויקלונג. זי האט מיר געהאלטן אין איין ווייזן מיט די פינגער, ווי איינער זאגט וואס טוסטו? דו נעמסט זיך אונטער עפעס וואס דו קענסט נישט.

פון וואו וועסטו ברענגען אזא סכום? האט זי געוואלט וויסן. "צי וועסטו גיין נאך געלט?" האט זי געוואלט וויסן.

"ניין, ממש נישט. איך האב נאך קיינמאל נישט אויסגעשטרעקט מיינע הענט און איך וועל ווייטער נישט אויסשטרעקן מיינע הענט."

איך האב איר געגעבן צו פארשטיין אז דער שידוך איז א הימלישער זאך, און איר דערציילט אז מיט עטליכע יאר צוריק האב איך אמאל א פרעג געגעבן מיין בחור ווער איז דער בעסטער בחור פון די ישיבה וואו ער לערנט און מיין זון האט מיר א זאג געגעבן א נאמען פון א בחור.

ווען איך האב געהערט דער נאמען פון דער בחור האב איך זיך דערמאנט אז איך האב געהאט א חבר אין ישיבה וואס האט געהאט די זעלבע משפחה נאמען, און ווען איך האב געשיקט מיין זון ער זאל פרעגן יענעם בחור צי ער איז אפשר דער זון פון יענעם?

דער תשובה איז געווען אז יא! די מעשה איז מיר דעמאלטס אריין אין קאפ און דריי יאר שפעטער ווען דער שדכן האט געקלינגען און אנגעטראגן די בעסטע בחור פון ישיבה און געזאגט דער נאמען פון דעם בחור האב איך גלייך געגעבן אן אקעי צו דער שידוך.

דער שדכן האט זיך זייער געוואונדערט. ער האט נישט געקענט פארשטיין פארוואס כזאג גלייך יא, אן וואס איך זאל מיר זיין ווער עס איז, האב איך אים דערציילט די מעשה וויאזוי מיט דריי יאר צוריק, האט השי"ת מיר אריינגעשיקט דער נאמען אין מויל און פון דעמאלטס האב איך געוואוסט אז דאס איז מיין באשערטע שידוך.

"און נאכדעם וואס דו האסט געזען אזא וואונדערליכע השתלשלות וויאזוי אלעס פירט זיך פון אויבן האסטו נאך שאלות בנוגע די געלט זאכן" האב איך געפרעגט מיין ווייב.

"דער גרויסער באשעפער האט אונז געשיקט א גוטער חתן, א פיינער טאכטער, צי טראכסטו אז ער וועט אונז נישט שיקן קיין געלט אויף קעסט?"

איך האב געבעטן פון מיין ווייב אז זי זאל נישט אריינגיין אין קיין אומזיסטע פרעשווה. זי זאל ארויסנעמען פון איר קאפ אזא זאך וואס הייסט געלט און זיך גרייטן צו די חתונה מיט די גאנצע רואיקייט.

אויף פערציג טויזנט דאלער האב איך געהאט אן אויסקוק פון צו נעמען געלט. מיר האבן געהאט דארט אוועקגעלייגט אן אינשערונס פאליסי, אבער פאר די איבריגע זעכציג האב איך נישט געהאט קיין שום אויסקוק אויף געלט.

דער זייגער האט זיך גערוקט, עס איז אריבער פיר וואכן צייט, עס איז נאך געבליבן בלויז צוויי וואכן. מיר האבן זיך ארויסגעלאזט קיין ניו יארק פאר שאפינג. אונטערוועגענס געט מיר מיין ווייב א פרעג ווי האלט עס מיט די געלט זאכן.

"מיר האבן עפעס אפגעמאכט?" האב איך איר געזאגט. "איך פרעג סתם."

"און אז דו פרעגסט, לאמיר דיר זאגן, אז מען האלט נאך ביי זערא...". עס איז געווען צוויי וואכן פאר די חתונה ווען מיר האבן זיך אומגעקערט פון ניו יארק צו אונז אינדערהיים. אין די געצייילטע טעג וואס מיר זענען געווען אינדערהיים האט זיך אנגעזאמלט אסאך פאסט אין פאסט קעסטל און וועלענדיג זען וואס איך האב פארפעלט, האב איך אנגעהויבן עפענען די בריוון און עס אויסגעליינט איינס ביי איינס. פלוצלונג, באמערק איך איין בריוו פון א קאמפאני, איך עפן אויף דער בריוו און וואס טרעף איך אינעווייניג, עס האט דריי טשעקן פון צוואנציג טויזנט דאלער אויף מיין נאמען.

אינגאנצן באגייסטערט שריי אויך אויס פאר מיין בני בית: "קום אהער, קוק וואס דא גייט פאר, דריי טשעקס, יעדער טשעק אין די סומע פון צוואנציג טויזנט דאלער."

מיר זענען געשטאנען אביסל ווייניגער ווי צוויי וואכן פאר די חתונה, און די געלט איז דא. אויפ'ן ארט האב איך אריינגעקלינגען דער מחותן און אים געזאגט אז די געלט איז שוין דא!

בשעתו האב איך נישט געהאט קיין צייט מברר צו זיין פון וואו די טשעקס זענען אנגעקומען צו מיר, אבער נאך די חתונה האב איך זיך פארבינדן צו די פירמע און אים געפרעגט וואס איז דער באדייט פון די גרויסארטיגע מתנה וואס ער האט מיר געשיקט.

"צי האסטו מיר געשיקט זעכציג טויזנט דאלער?"

